

Nov razvojni uspeh Zavoda za avtomatizacijo

Telefonski pozivni sistem za avtoceste

Prva resnična avtomobilska cesta pri nas, avtocesta med Vrhniko in Postojno je tik pred otvoritvijo. Kdor se bo zapeljal po njej, bo kmalu opazil ob cesti lične stebričke oranžne barve s simbolom telefonske slušalke in napi-

som ISKRA na zgornjem delu. Tako se bo najbrž prvič srečal s telefonskim stebričkom, prepotrebni sopotnikom vsake moderne avtomobilske ceste.

Vedno bolj naraščajoča modernizacija in z njo vedno gostejši prometni tokovi na avtocestah imajo za posledico, da posamezni vozniki vedno pogosteje prihajajo v položaj, ko jim je nujno potrebna takšna ali drugačna pomoč, kot na primer zdravnik, prometna milica, mehanik ali pa preprosto nasvet. Zato je dandanes vsaka pomembnejša avtomobilska cesta opremljena s telefonskim pozivnim sistemom, ki voznikom v zadregi omogoča na lahek in hiter način poklicati ustrezno pomoč.

Pri projektiranju avtomobilskih cest Vrhnika-Postojna se je tako problem telefonskega pozivnega sistema za potrebe avtomobilskih cest pojavil tudi pri nas. Projektanti so se obrnili tudi na Iskra, ki pa takrat še ni imela nič podobnega v svojem programu, vendar je bila ideja dovolj vabljiva, da se je konec minulega leta v Zavodu za avtomatizacijo pričel načrtovati tak sistem, ki naj bi zadovoljil vedno bolj naraščajoče potrebe na domačem trgu.

Strokovnjaki ZZA so skupaj z Iskrinimi oblikovalci prej kot v letu dni izdelali telefonski pozivni sistem, ki popolnoma zadovoljuje komunikacijske potrebe moderne avtomobilske ceste in prav nič ne zaostaja za podobnimi sistemi po svetu niti v tehničnem niti v estetskem pogledu.

Stebrički, ki so izdelani iz oranžne pobarvanega polye-

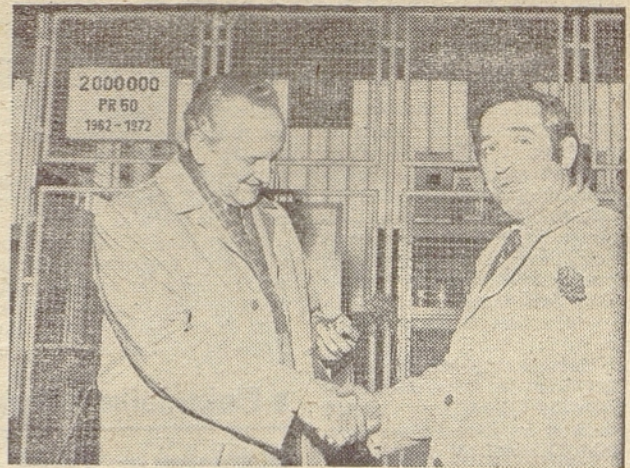
stra, da bi bili čim bolj opazni, imajo v zgornjem delu montiran mikrofonski in zvočnik in štiri tipke. Vsaka od tipk ima s simbolom označen pomen. Tako s pritiskom na tipko, ki je označena z rdečim križem, dobite zvezo z zdravniško dežurno službo na avtomobilski cesti, tipka, označena s simbolom milicnika omogoči zvezo s prometno milico itd. Simboli so uporabljeni predvsem zaradi internacionalnega značaja takih cest, ker so le na tak način enako lahko razumljivi vsem voznikom, ne glede na njihovo poreklo.

Stebrički so razporejeni na vsaka dva kilometra ob skrajnem desnem robu in za vsako smer posebej. Med seboj in s centralo so povezani s kablom, ki je položen v srednjem delu, ki ločuje vozišča obeh smeri. Vsi elektronski deli so skrbno zaščiteni pred prahom in atmosferskimi nepravilnostmi in se odlikujejo z izredno zanesljivostjo.

V ZZA so prav tako razvili vso elektronsko opremo, ki je potrebna za centrale na katere so priključeni vsi stebrički določenega odseka avtomobilske ceste, in tako k svojim številnim uspehom dodali še enega.

Marko Jagodič

Lični stebrički ob novi avtocesti Vrhnika-Postojna, ki so oranžne barve s simbolom telefonske slušalke in napisom ISKRA — sodijo v pozivni sistem vsake moderne avtomobilske ceste. Izdelek pomeni nov uspeh ZZA oz. Iskre.

Vodja montažne linije pomožnih relejev Stane Malovrh je direktorju Tovarne električnih aparatov Ivu Klešniku izročil za vitrino tovarniškega arhiva 2-milijonti rele PR-50

»Aparati« Ljubljana

Dva milijonti rele PR 50 za dan republike

Dan pred praznikom republike smo v tovarni električnih aparatov dosegli pomemben delovni uspeh in z njim ter ob njem skromno, vendar pristrčno proslavili svoj praznik. Na montažni liniji pomožnega releja PR 41-59 so tega dne, poleg delovnih priprav, gromadnikov in sestavnih-delov žareli rdeči nageljni ter spremljali množico marljivih delovnih rok, ki so sestavljale dva milijonti rele iz te serije. Temu slovesnemu dogodku so prisostvovali tudi predstavniki iz ZZA in Iskra Commerce, vodstvo tovarne in neposredni pripravljalci in organizatorji proizvodnje.

Ko je bil jubilejni rele izgotovljen, ga je vodja montaže izročil direktorju tovarne Ivu Klešniku za vitrino tovarniškega arhiva. Ob tem dogodku je delavka na liniji Ana Luznar imela naslednji nagovor:

»Zbrali smo se na tej skromni proslavi, da praznik republike počastimo ne samo z besedami, temveč z novim delovnim uspehom.

Danes smo namreč na naši proizvodni liniji dokončali 2-milijonti rele iz serije PR 41-59. Ta številka nam je lahko v ponos, saj je proizvodnja tega releja stekla nekako pred 10 leti in je pomenila zasnovano za proizvodnjo v montažni liniji. Releji tipa PR 52, 53 s kasnejšo modifikacijo PR 41-59, so bili prvi izdelek v tovarni, ki je bil predviden za množično proizvodnjo in je bila njegova proizvodna tehnologija tudi tako organizirana. Prav uvedba tega releja, je pomenila prehod od dotedanje, pretežno maloserijske in srednjeserijske proizvodnje, na tekočo velikoserijsko proizvodnjo, ki danes po vrednosti že

(Dalje na 6. strani)

Ob 10-letnici je bila tovarna elektronskih naprav slavnostno okrašena, pripravili pa so tudi uspelo proslavo, na kateri so članom kolektiva podelili državna odlikovanja, značke ZKJ in Iskre, priznanja in denarne nagrade (k članku na 4. strani)

Koristne racionalizacije v »Elektromehaniki«

Na zadnji seji je komisija za izboljšave in koristne predloge v Elektromehaniki obravnavala prijavljene racionalizacije, med katerimi je bilo nekaj res uspešnih. Vedno se najdejo nekateri člani kolektiva, ki z izboljšavami predvsem na orodjih omogočajo bolj sodobno tehnologijo in s tem večjo proizvodnost.

Sicer je ta pojav normalen, ker ima še tako dobro zasnovana ideja po službeni dolžnosti lahko določene pomanjkljivosti. V takem primeru rešujejo probleme največkrat ljudje, ki imajo veliko izkušenj na tem področju.

Od zadnjih predlogov še posebej velja omeniti na novo konstruirano in izdelano transportno napravo, s katero se je avtomatizirala izdelava ločnjev za enofazne in trifazne števec. To napravo je na lastno pobudo konstruiral Vinko Strgar, ki je zaposlen na razvojnem področju kot projektant za standardizacijo in tipizacijo materiala. Praktično je to napravo izdelal Alojz Tomazin, ki je zaposlen kot mojster v orodjarni. Ker je naprava obsežna in zahtevna, sta oba imenovana tovariša pri izdelavi tesno sodelovala, dokler ni naprava začela uspešno delovati.

Prednosti te transportne naprave so v tem, da je odpadlo 7 orodij, odpade najmanj en stikalni stroj za vso letno proizvodnjo, zmanjša se število delovnih mest, čas izdelave ločnjev se skrajša za 47 %. Posebno je treba poudariti, da je kvaliteta ločnjev sedaj mnogo boljša predvsem zaradi enakomerne obdelave. Po starem tehnološkem postopku so bila pri vsakokratnem prevpenjanju orodij različna tolerančna odstopanja.

Vsa navedena dejstva kažejo, da ima tovarna od tega veliko korist, za katero pravilnik predvideva določeno odškodnino.

Ker zavedna transportna naprava ni nastala v okviru zadanih nalog, je komisija na osnovi gospodarskega prihranka 159.000 din sklenila, da se Vinko Strgarju dodeli premija 4700 din, Alojzu Tomazinu pa premija 3120 din.

Naslednjo izboljšavo je izdelal Mladen Radojčić, ki je kot električar pri vzdrževanju navijalnih strojev v obratu ATN poenostavil vklapljanje stroja tako, da je dvopolno stikalo iz ohišja stroja odstranil, obe mikrostikalni na odvijalcih pa je med seboj v zaporedju vezal. S tem je skrajšal čas vklapljanja in je bilo zato na ta način predelanih 67 navijalnih strojev. Na osnovi časovnega prihranka 27.650 din v enem letu, je bila Mladenu Radojčiću priznana premija 2500 din.

Jože Janc, zaposlen kot orodjar in Nande Rakovec, zaposlen kot vodja strojnih stikalnic v obratu ATN, sta izdelala posebno orodje, s katerim se razgljujejo luknje pri mostičkih koordinatnega

stikalnika. Razgljevanje je na principu vtiskanja robov na 21 luknjah hkrati. Za ustvarjen gospodarski prihranek 32.607 din je bila obema priznana premija 2776 din.

Rajko Filipič, zaposlen kot orodjar v pomožni orodjarni obrata ATN, je naredil spremembo na orodju, s katerim se prebijajo ohišja telefonskega vložka SL-57. Spre-

mema omogoča prebijanje odprtine v ohišju v nasprotno smer ter pri tem nastala igla ni v oviro. S tem je bil rešen problem glede slabe kvalitete. Prihranek ni bil izračunljiv in je zato komisija sklenila, da se imenovanemu za prizadevno reševanje problemov v proizvodnji izplača enkratna nagrada 750 din.

Sk

»Elektronika« Horjul

Proslava dneva republike

Za letošnjo proslavo dneva republike v tovarni elektronskih merilnih instrumentov v Horjulu lahko rečemo, da je bila skromna, ne samo po višini nagrad jubilarantom desetletnega dela v tovarni, pač pa tudi po samem programu. Delovni kolektiv se je 28. novembra zbral v tovarniški menzi k proslavi, ki jo je to pot organiziral izvršni odbor sindikalne organizacije in za začetek poslušal slavnostni govor predsednika sindikata Pavla Zdešarja. Njegovim izvajanjem je sledil še nastop moškega pevskega zbora iz Horjula, ki je solidno zapel tri pesmi.

Ob tej priložnosti so desetletni jubilarantom desetletnega dela v tovarni izročili diplome v priznanje za njihov trud in denarne nagrade v višini po 600 dinarjev, medtem ko je direktor tovarne Radovan Vrabl praznoval dvajsetletnico svojega dela v Iskri. Jubilaranti desetletnega dela v tovarni Elektronika v Horjulu so letos bili: Alojz Braduško, Ivan Hribernik, Marko Kavčič, Pavel Kogovšek, Kristina Ritlop, Janez Slovše, Jožica Sušteršič, Matko Zdešar in Ivanka Zakelj.

Po proslavi so imeli v menzi skupno kosilo, nato pa se je razvilo družabno popoldne.

Nekaj zanimivosti s posvetovanja kadrovikov

(nadaljevanje iz prejšnje številke »Iskrea«)

Nekaj osnovnih ugotovitev, ki izhajajo iz sprejetih ustanovnih amandmajev in se nanašajo na pravice in dolžnosti delavcev v združenem delu: »Delavci enakopravno in neposredno odločajo o dohodku (planih, politiki in ciljih ter o razdelitvi) in o medsebojnih delovnih razmerjih.«

Delovni človek v združenem delu torej ima ustavne in zato neodtujljive pravice, ki mu jih nihče ne more odvzeti (odtujiti ali jih uzurpirati), niti jih lahko delavci prenesejo na druge organe, kajti prenesejo lahko le izvajanje pravic ne pa pravic samih. In če to nadalje razvijamo pridemo do spoznanja, da so te delovni ljudje nosilci kadrovske politike in ne temeljna organizacija združenega dela (TOZD), ne delovna organizacija, ne branžno podjetje ne ZP ali kakorkoli bi se že imenovala organizacijske enote združenega dela. In prav v tem obdobju samoupravnega sporazumevanja, ko se v osnovah menja vsebina samoupravnih odnosov v združenem delu, je še kako važno kakšna bo naša skupna kadrovska politika. »Skupna« sem poudaril zato, ker menim, da imajo delovni ljudje v Iskri lahko samo

skupno kadrovsko politiko, skupno politiko, ki je lahko samo odraz lastnih in skupnih interesov vseh zaposlenih delavcev v Iskri, ne pa da bo vsaka temeljna organizacija združenega dela (obrat, servis, sektor, služba ali podobno), imela svojo lastno, vase obrnjeno »politiko«.

Menim, da nam te z ustavo dane pravice nalagajo težke dolžnosti v odločanju, za odločanje pa je potrebno znanje in prepotrebna praksa in prepotrebna družbena-politična razgledanost ter moralni lik ljudi, ki odločajo. Kajti odločitve imajo vedno tudi posledice: dobre, srednje ali slabe. Zato je v kadrovske politiko treba z velikimi črkami vpisati besedo **izobraževanje**.

Če se zavedamo ali ne, naša družba z velikimi in hitrimi koraki stopa v avtomatizacijo, v dobo računalnikov in računalniško vodenih proizvodnih procesov, torej dobo, ko postaja človek resniški gospodar — upravljalec delovnega procesa — subjekt ne pa privešek k stroju (doba mehanizacije) in objekt izkoriščanja, ki edino po tej poti omogoča razširjeno reprodukcijo (kapitala). V svetu se tega napredka zavedajo in ogromna sredstva vlagajo in šolanje in izobraževanje kadrov. Zato mora tudi naša

Prvi zakon iz letošnjega »zakonskega paketa« proti nelikvidnosti je začel z 4. decembrom dobivati konkretno obliko

Začetek sanacije

SDK bo v osmih dneh morala posredovati gospodarskim sodiščem prijave proti vsem tistim delovnim organizacijam, ki jim doslej ni uspelo sanirati lanskoletnih ali pa še starejših izgub.

S 4. decembrom se je začelo izvajanje zakona o pogojih ter sanacijskem postopku organizacij združenega dela — torej zakona, ki so ga sprejeli ter je začel veljati letos 4. avgusta.

Po določilih tega zakona je Služba družbenega knjigovodstva dolžna v osmih dneh prijaviti pristojnemu gospodarskemu sodišču vsa tista podjetja, ki so imela nepokrite izgube iz lanskega leta ter še od prej, so bile po določilih omenjenega zakona dolžne, da v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona — se pravi v času od 4. avgusta do 4. decembra — zagotovijo finančna sredstva za pokritje svojih izgub. Ta finančna sredstva so si lahko zagotovile bodisi z odobritvijo sa-

Organizacije združenega dela, ki so imele nepokrite izgube iz lanskega leta ter še od prej, so bile po določilih omenjenega zakona dolžne, da v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona — se pravi v času od 4. avgusta do 4. decembra — zagotovijo finančna sredstva za pokritje svojih izgub. Ta finančna sredstva so si lahko zagotovile bodisi z odobritvijo sa-

nacijskih kreditov, bodisi prek dogovora z upniki, da se njihove zapadle obveznosti spremenijo v sanacijske kredite, oziroma z odpisom zahtevkov pri upnikih ali pa še kako drugače; na vse načine je bilo torej mogoče sanirati njihove izgube iz lanskega ter prejšnjih let. O tem so morale poročati pristojnim službam SDK.

Za sedaj še ni podatkov o tem, koliko delovnih organizacij na območju vse države je že začelo ukrepati v smislu lastne sanacije in kolikim je to že uspelo. Vsekakor bodo sedaj Službe družbenega knjigovodstva — tako kot določa novi zakon — v prihodnjih dneh (se pravi do 12. decembra) poročale o stanju, kar pomeni, da bodo sporočile prijave pristojnim gospodarskim sodiščem.

Postopek prisilne poravnave in stečajni postopek bosta potekala po določilih omenjenega zakona o prisilni poravnavi in stečaju organizacij združenega dela — seveda tistih, kjer bo to nujno.

kadrovska politika zacementirati to potrebo po strokovnosti delovnih ljudi v delovnem procesu s tem, da omogoča vsem delovnim ljudem šolanje na vseh stopnjah šol, za znanje, ki je potrebno Iskri, da omogoča vsem zaposlenim (ki to želijo) izobraževanje ob delu — spet za potrebne delovnega procesa Iskre, in da zahteva, od vseh strokovnih ljudi stalno — permanentno izobraževanje v svoji stroki tudi na ta način, da se jih občasno pošilja na ustrezne tečaje, seminarje in simpozije!

In kakšno je trenutno stanje v Iskri? Tako kot je slovenska izobrazbena struktura delavcev v primerjavi z ostalimi republikami v SFRJ slaba, tako Iskrina od slovenske ne odstopa preveč, in bomo v Iskri morali opraviti še mnogo dela in temu problemu posvetiti večjo pozornost kot doslej — da bi v naslednjih letih to stanje bistveno popravili. V naslednjih letih pa pomeni: naslednjih 10—15 letih!

V kadrovske politiko vsekakor spada še naše stališče do reševanja stanovanjskih potreb delavcev Iskre, do reaktivne dejavnosti, cenene letovanja za člane Iskre, štipendiste in upokojeince, učence in dijake, torej skrb za vse Iskraše. Seveda pa bo

to mogoče v zaželenem obsegu le takrat, ko bomo ostvarjali tak dohodek, ob taki proizvodnji, ki bo omogočala, poleg zadostitev osnovnih potreb ljudi v delovnem procesu, v vse večji meri zadostna (lastna) sredstva za modernizacijo delovnega procesa, za uvajanje najsodobnejše tehnologije ob nenehnem vlaganju v znanost in tehniko ter organizacijo dela in tudi zadostna sredstva za nadaljnji dvig standarda naših delovnih ljudi.

Zato menim, da se v Iskri moramo dogovoriti o zadevah, ki spadajo v kadrovske politiko Iskre (npr. zadeve kot: delitev OD, zadeve iz delovnih razmerij, štipendijska problematika, šolanje in izobraževanje itd.), in o zadevah, ki se tičejo izključno TOZD in organizacij v sestavi ZP, in na osnovi tega dogovora nato tudi razrešiti skupna vprašanja v korist Iskrine skupnosti ter vsakega posameznika, ki je aktivno soudeležen v delovnem procesu Iskre.

I. S.

P. S. Zaželeno bi bila razprava o kadrovske problematiki v Iskri v zvezi z uresničevanjem amandmajev k ustavi SFRJ in v zvezi s pismom predsedstva ZKJ in tovariša Tita.

Uredniški odbor

Nova merila za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov

UGOTAVLJANJE DELA OSEBNIH DOHODKOV IZ MINULEGA DELA BO ZAZIVELO V PRAKSI — FORMALNA SOLSKA IZOBRAZBA NE MORE BITI EDINO MERILO PRI OSEBNIH DOHODKIH

V kratkem bo razpravljali CK ZKS o predlogu stališč in sklepov o nalogah pri nadaljnjem razvoju družbeno-ekonomskih odnosov na področju samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja o merilih za usmerjanje delitve dohodka in osebnih dohodkov.

V bodoče bodo temeljili samoupravni sporazumi po panogah na kalkulativnih osebnih dohodkih kot izhodiščnih osebnih dohodkih za sorodna ali enaka delovna mesta, vendar ne bodo smeli upoštevati le formalne izobrazbe, marveč tudi vse druge značilnosti, ki so pomembne za vrednotenje posameznih poklicev.

Takšna analitska ocena naj bi tudi vnaprej vključevala izobrazbo, vendar ne kot element meznega odnosa, temveč kot sporazum o tem, s kakšnim znanjem naj razpolaga delavec, da bo na določenem mestu lahko dal povprečen družbeni rezultat. Tako bo mogoče postopoma odpravljati najbolj grobe napake sedanje razvrščanja delavcev po obračunskih skupinah. Merila za ocenjevanje

nje uspehov tekočega dela morajo sloneti na dejanskih rezultatih dela delavcev ter njihovem prispevku k racionalizaciji poslovanja in dvigu produktivnosti dela in to ne glede na formalno izobrazbo. Ob tem bo treba tudi spodbujati delavce k stalnemu izobraževanju.

Merila za oblikovanje sredstev za osebne dohodke, ki je odvisno od poslovnih rezultatov, je treba nadomestiti z uvajanjem meril za uresničevanje pravic minulega dela, kot tudi z merili, ki

temeljijo na uspehih tekočega poslovanja. Dosedanja praksa je namreč skoraj povsem zanemarjala rezultate minulega dela in je bila usmerjena pretežno na rezultate tekočega trenutnega poslovanja. Ob uveljavljanju pravic iz minulega dela je treba upoštevati, razen delovnega staža, predvsem obseg in učinek vlaganj za razvoj delovne organizacije, oziroma organizacije združenega dela, v določenem razdobju. Tako bo postalo prav minulo delo, oziroma odnos delavcev do njega, dejavnik, ki bo premagoval lastninske odnose in odtujnost delavcev od celotnega njihovega dela.

»ISKRA« Tovarna elektronskih instrumentov Horjul

razpisuje

vodilno delovno mesto

VOJNA KADROVSKO-SPLOŠNEGA SEKTORJA

Razpisni pogoji:

- diplomirani pravnik in 2 leti prakse;
- pravnik, upravni referent in 4 leta prakse.

Poleg pogojev pod a) in b) se za delovno mesto zahteva vodilne in organizacijske sposobnosti, poznavanje industrijske psihologije, delovnega prava in samoupravnih predpisov.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev pošljite v zaprti ovojnici na naslov: »Iskra« Tovarna elektronskih instrumentov Horjul v ZP Iskra Kranj, v 15 dneh od dneva objave.

Proizvodnji v obratu mehanizmov so dali pomemben delež

Radovljica, 28. novembra. Na večer pred dnevom republike, na slovesnosti v avli nove šole, je predsednik občinske skupščine Radovljice Stanko Kajdič podelil priznanja predsednika republike RED DELA s srebrnim venčcem tudi Iskrašem. Pet članov kolektiva Elektromehanike obrata mehanizmov iz Lipnice je prejelo to pomembno nagrado za svoje delo. Brez dvoma, za delo — rezultate, ki so že pri posamični moči pokazljivi, kaj šele v tem primeru, ko je vseh pet priznanecov združenih s svojimi sposobnostmi v »kolegiju« ali bolje rečeno je vodilni team obrata. Torej so prav ti po svoji moči prispevali k tako velikim in hitro kopičnim rezultatom, ki so že nekaj let sem prisotni v tem nekdanj majhnem obratu Elektromehanike Iskre Kranj. In to so: DEBELAK Janez, DORNIK Franc, HAFNER Damjan, PERNEL Franc in VARL Ivan.

Nekaj zaokroženih izvlečkov iz obrazložitve priznanj: JANEZ DEBELAK, vodja tehnične kontrole od leta 1960. Po rekonstrukciji obrata ima nedvomno levji delež, da je kvaliteta na taki višini in da so artikli sprejemljivi ne samo na domačem trgu, ampak vse in vse več na inozemskem. Z uved-

bo sodobnih statističnih metod bodisi samoiniciativno ali s pomočjo tovarniške centralne kontrole s svojo minimalno zasledeno službo prepotrebno delovno silo prepriča čisti proizvodnji. Z izrednim poslušom do podrejenih in s tem posredno s priljubljenostjo je že vsa leta, če ne predsednik pa vsaj član raznih družbenih in političnih organizacij.

FRANC DORNIK, vodja produkcije, prav tako že vrsto let, je znan kot nekakšen »znajdi se«, saj kljub nekajkratnim povečanjem proizvodnje v zadnjih letih še vedno »siti« montaže z deli proizvedenimi v prostorih po velikosti enaki v 1960. letu. Toda produkcija obrata zaradi njegove najdljive značilnosti širi zmogljivosti, po njegovih predlogih se spremeni marsikateri tehnološki postopek; s takimi faktorji pa se povečuje iz leta v leto produktivnost obrata.

DAMJAN HAFNER je vodja obrata mehanizmov. Vodi ga že od 1960. leta. Za njega se lahko reče, da z vsem srcem živi in raste z obratom. Mislim, da je dovolj, če napišemo izjavo enega od delavcev, da je njegova osebna dejansko ali ne, prisotna na vsakem koraku tega obrata. S svojimi organiza-

torskimi zaslugami je ustvaril kolektiv, ki je v marsičem nekaj posebnega. In ne samo to. Njegov posluš za pomembnost obrata za sam kraj, kot je Lipnica, je poznan daleč po okolici.

FRANC PERNEL je vrsto let vodja vzdrževanja oz. že od vsega začetka. V okviru obrata je konkretno izvajal dela na rekonstrukciji. Poleg svojega vsakodnevnega dela je vseskozi v povezavi s tehnološko službo in dela na izboljšavah orodij, kar se odraža na posameznih operacijah. Verjetno zaradi vsestranske uporabljivosti in velike priljubljenosti je tudi uspešen družbeno politični delavec.

IVAN VARL, vodja proizvodnje, je od leta 1956 na čelu proizvodnje v tem obratu. Svoje zamisli in izkušnje uspešno prenaša na mlajše kadre. S preišljeno politiko dela je močna opora dobremu gospodarjenju. Vsaj en dokaz: glavni artikel števec pogovora je še vsaj do sedaj z ekonomičnostjo in rentabilnostjo konkurenčen domačin na tujem. Nesebično opravlja bolj iz lastnega zanimanja, še večkrat pa v nujnosti tudi koordinatorsko med dislociranim razvojem in matičnim obratom.

P. G.

Problemi kljub izboljšanju

Nelikvidnost je za tovarno Avtoelektrika Nova Gorica še vedno problem številka ena. Niti multilateralna kompenzacija, niti poznejši zakonski ukrepi niso prispevali k izboljšanju plačilne sposobnosti naših kupcev. Zaustavitev dobav je dala trenutne rezultate na področju terjatev, poslabšala je stanje zalog gotovih izdelkov.

Politiko do kupcev bo tovarna še nadalje morala zaostri. Predpis o odpisu terjatev, ki stopi v veljavo s 1. januarjem 1973 in ga bo treba uporabljati že z zaključnim računom za leto 1972, ne dopušča prodaje, od katere ni pričakovati plačila v 90 dneh po izdaji fakture. 12,5 % odpis v letu 1973, 25 % odpis v nadaljnjem obdobju za vsake 3 mesece kasnitve pri plačilu pomeni več kot je profita v prodajni ceni. Ne prodajati oz. proizvajati na zalogo pa pomeni, da je potrebno za take zaloge imeti ustrezne dolgoročne vire obratnih sredstev. Izdani predpisi silijo na racionalno in ekonomsko poslovanje, takemu načinu dela pa se je že takoj treba prilagajati.

V tekočem letu smo pričakovali vrsto težav. Tako je zamrzitev cen in devalvacija dinarja, ob istočasni revalvaciji pretežnega dela tujih valut povzročila stagnacijo v proizvodnji motorjev in motornih vozil. Posredno je to vplivalo na obseg naše prodaje. Izvoz ni uspel v obsegu, kot smo prvotno pričakovali, šele ob koncu tretjega kvartala smo uspeli z izvoznim poslom, ki bistveno vpliva na obseg poslovanja.

Cene repromateriala in storitev se sprostile do nepričakovanih višin, poleg tega pa je cena repromateriala iz uvoza celo leto nad ravnino leta 1971, kot posledica devalvacije dinarja oz. revalvacije tujih valut. Razen porasta cen repromateriala in storitev so močno porasle obresti za kredite, bodisi da so to kratkoročni ali dolgoročni, za obratna ali za osnovna sredstva.

Pod vplivom neugodnih poslovnih rezultatov je tudi gibanje osebnih dohodkov. Sklenjeni samoupravni sporazum je brez učinka, saj nimamo toliko dohodka, da bi osebni dohodki sledili gibanju življenjskih stroškov oziroma gibanju osebnih dohodkov v drugih gospodarskih organizacijah tega območja.

Zaloge repromateriala, proizvodnje v teku in gotovih izdelkov so še vedno visoke. Stroški poslovanja so visoki glede doseženega obsega poslovanja, realni glede na naše kapacitete.

Pomanjkanje sredstev in ukrepi varčevanja so povzročili, da so naložbe v osnovna sredstva in sredstva skupne porabe minimalne. Izvaja se le investicija v obrat malih zaganjalnikov in minimalna obnova obstoječih osnovnih sredstev. Ni investicij v družbeni standard.

Poslovni rezultati

Že v letu 1971 smo čutili, da trg glede na ukrepe za stabilizacijo gospodarstva, ni več tako živahen. Stagnacijo smo pričakovali tudi v letu 1972, predvsem v prvem polletju. Ocenili smo, da se bo v drugem polletju stanje izboljšalo in prodaja povečala. Izboljšanje je nastalo v teku septembra in to ni moglo bistveno spremeniti slabše poslovne rezultate za preteklo osemmesečno razdobje. Zaveštno smo proizvodnjo zadrževali, da ne bi nastajale prekomerne zaloge izdelkov. Tako je letni plan po količini realiziran 62,4 %, po vrednosti s 66,8 %. Po količini smo v devetih mesecih proizvedli manj kot v lanskem enakem razdobju, za 15,8 %, po vrednosti za 0,3 %. Močno smo povečali proizvodnjo rezervnih delov 94,2 % letnega plana, 27,0 % nad lanskeletno realizacijo za enako razdobje, proizvodnja, ki je bila tudi prodana.

Število zaposlenih nismo povečali kot smo predvidevali s planom. Glede na trenutno neugodno situacijo, je število zaposlenih v devetih mesecih preseglo le za 0,7 % lanskeletno število za enako razdobje in v doseglo 98,0 % plana za tekoče leto.

Izplačilo osebnih dohodkov je v masi preseglo lanskeletno izplačilo za enako razdobje za 22,6 %, poprečno na zaposlenega pa za 21,6 %. Poprečni izplačani osebni dohodek na zaposlenega v razdobju januar—september je din 1.602.

Pri gibanju obratnih sredstev beležimo pozitivne rezultate le pri vezavi zalog repromateriala in pri terjatvah, vse ostale zaloge so se povečale po obsegu in dnevih vezave.

Povečali smo tudi vire obratnih sredstev predvsem na račun lastnih sredstev v poslovnem skladu in kratkoročnih kreditih. Glede na stanje 1. januarja 1972 smo vire sredstev povečali za 25,2 %, vezavo sredstev za 10,7 %.

Plan režijskih stroškov smo realizirali z 71,0 %. Občutno smo vplivali na zmanjšanje materialnih izdatkov, medtem ko naraščajo osebni izdatki in pogodbene obveznosti (obresti).

(Dalje na 7. strani)

Uspela proslava

Proslavo desetletnice tovarne elektronskih naprav, združeno s proslavo dneva republike so pripravili in izvedli zelo dobro. V lepo okrašenem, še prostem delu montažne dvorane, so se zbrali vsi člani delovnega kolektiva in številni gosti iz ZP Iskra in njegovih delovnih organizacij.

Slavnostni govor, s kratkim orisom zgodovine tovarne in njene razvojne poti, je imel predsednik delavskega sveta Emil Sirnšek. Za njim je spregovoril direktor tovarne Franc Dobnikar. V kratkih, jedrnatih besedah je prikazal nekatere pomembne dosežke tovarne in njeno nadaljnjo pot. Hkrati se je zahvalil za prizadevanost celotnemu delovnemu kolektivu, zlasti pa še jubilarantom in vsem, ki so jih za njihovo sodelovanje ob tej priložnosti tudi nagradili.

Govoril pa je tudi generalni direktor ZP Vladimir Logar, predvsem o nadaljnji perspektivi Iskre in deležu tovarne elektronskih naprav pri tem. Tudi Vladimir Logar je delavcem iskreno čestital k njihovemu jubileju in k dnevu republike.

Zvečer je imel delovni kolektiv družabni večer v restavracijskih prostorih hotela »Leva«. Za uvod je zapel nekaj pesmi Slovenski oktet, član SNG Drame Boris Kralj pa je recitiral Prešernovo »Zdravljico«. Nato se je razvil prijeten tovariški večer, v katerem ni manjkalo plesa in vedrine.

ODLIKOVANI IN NAGRAJENI V TEN

Za izredne uspehe v strokovnem in družbeno-političnem delu je predsednik republike odlikoval nekatere sodelavce tovarne »Naprave«. Red dela s srebrnim vencem so prejeli: Franc Bobnar, Janez Dobre, Venčeslav Grbec, Jaka Jesenovec, Hrabroslav Jordan, Metod Kacič, Roman Kunaver, Bernard Lenardič, Ana Papež, Franc Simonič, Fanj Skrlin, Miroslav Vičič, Herman Vidmar; medaljo za zaslug za narod: Jože Zajec; medaljo dela: Bogomir Grošelj.

Na predlog sekretariata OO ZKS tovarne »Naprave« so jubilejne značke ZKJ prejeli naslednji sodelavci: Jože Deželak, Franc Dobnikar, Janko Dobre, Karl Dolničar, Hrabroslav Jordan, Jože Kajfež, Emil Kamšek, Jovo Kruškič, Bernard Lenardič, Adolf Taurer, Miroslav Vičič.

Jubilantj desetletnega dela tovarne Naprave: Božidar Ajdinovič, Zora Bajič, Ciril Boh, Ana Boršič, Janez Cevc, Jože Colarič, Ivan Cunk, Stojanka Djaniš, Karl Dolničar, Veronika Dolničar, Daninka Drolc, Ana Duh, Radivoj Filipič, Ivana Frumen, Ivana Gorišek, Cirila Grilj, Bogomir Grošelj, Stefka Grošelj, Angelca Gruden, Venčeslav Grbec, Marija Ižanec, Marta Husar, Frančiška

Jeriha, Jakob Jesenovec, Emil Kamšek, Gabrijele Kastrin, Marija Kenda, Albina Knez, Marija Koprivec, Marija Korelc, Emerik Koltaž, Marija Košak, Alojz Kos, Ferdinand Kotlušek, Justina Kranjc, Marija Krušič, Jožica Lampič, Ciril Lampič, Breda Leban, Marjan Lotrič, Alojz Mavrič, Silvester Marolt, Herbert Mažgon, Fanj Menart, Mile Miljuš, Nežka Munda, Teodor Oček, Bronislav Oražem, Stefanija Peterca, Ana Papež, Jožefa Peklaj, Nikolaja Perovic, Janez Peršl, Rozalija Petričević, Ivan Podberšič, Cecilija Potisek, Franc Prek, Stanislava Pristovšek, Milan Puh, Angelca Puh, Ivana Resman, Jožica Resman, Alojz Rivo, Marija Rotar, Angelca Seliškar, Marija Semrajc, Ivana Sergaš, Kristina Serša, Franc Simonič, Anton Smraje, Angela Serša, Ana Stružnik, Ljudmila Šajn, Elizabeta Setina, Ivan Simunovič, Janez Schmutz, Marija Štefanič, Ivan Tesner, Franc Tomc, Vera Trunk, Janez Udvanc, Justina Umek, Ivan Virant, Karl Vodnik, Marija Vresnik, Angela Vrhovc, Franc Vrhovnik, Marija Zavašnik, Miklavž Zaje, Jože Zajec, Cirila Zibelnik, Ivan Zupančič, Ana Zupančič, Marica Zavbi, Doroteja Baumkirchner, Jože Kajfež, Nežka Kužnik, Antonija Kocjančič, Anton Kobal, Andrej Kranjc, Ivanka Martinčič, Milica Mi-

losavljevič, Ljudmila Močnik, Marija Murovec, Angela Ogrižek, Amalija Peršl, Frančiška Plestenjak, Ivanka Slovša, Janez Seršen, Vida Sparouč, Vanda Suln, Adolf Taurer, Jelena Zupan, Marija Zupančič, Peter Zagar, Dušan Klopčič, Boris Pucelj, Bogdan Pirnovar, Milan Gamberger.

Delavski svet tovarne elektronskih naprav je z nagradami po 1.000 din dal priznanje za uspešno sodelovanje nekaterim zunanjim sodelavcem (ZZA). Nagrade so prejeli Franc Logar, Brane Pezdevšek, Jože Vugrinec, Igor Senčar, Milivoj Zmitek, Stane Gajšek, Stane Jenko, Ljubo Ramadanović, Ljubo Popović, Matjaž Leskošek, Božo Bastaš, Silvo Vedam, Savo Ranković, Ljubo Planišček in Milan Markošek. Za uspešno sodelovanje z JLA so prejeli praktična darila njeni sodelavci v tovarni »Naprave«.

Direktor tovarne elektronskih naprav Franc Dobnikar med govorom na proslavi desetletnice tovarne

ve: Miodrag Radosavljevič, Gorazd Oblak, Franc Čuk, Janko Cegljar in Milorad Djurić. Oboje je imenovanim predal direktor TEN Franc Dobnikar.

Po Pravilniku o delitvi OD so ob jubileju tovarne prejeli denarne nagrade nekateri sodelavci, ki so neprekinjeno na delu v tovarni ali ZP Iskra 10 oz. 20 let. Za dvajsetletno delo so denarno nagrado in nagrado sindikalne organizacije prejeli: Marjan Brezovar, Ivan Cunk, Majda Jenko, Alojz Mavrič, Jože Zajec; za desetletno delo pa denarne nagrade: Ana Duh, Franc Intihar, Fanj Jeriha, Jože Kajfež, Antonija Kocjančič, Mirko Kogoj, Rudolf Kump, Silvester Lednik, Angela Ogrizek, Amalija Peršl, Cecilija Potisek, Janez Seršen, Ana Stružnik, Vanda Suln, Boris Pucelj, Jože Vučelj.

Člani delovnega kolektiva, ki so 20 ali več let na delu v ZP Iskra, so prejeli srebrne značke Iskre, in sicer: Karl Dolničar, Jaka Jesenovec, Roman Kunaver, Milan Puh, Angelca Seliškar, Fanj Skrlin, Ivan Tesner, Karl Vodnik, Angelca Puh, Marija Košak, Marija Plos, Ivan Prinčič, Franc Tomc, Ivan Cunk, Majda Jenko, Alojz Mavrič, Jože Zajec, Marjan Rozman, Marjan Brezovar. Priznanja tej in prejšnji skupini je izročil sekretar tovarne Janko Dobre.

Prihodnje leto realiziran sanacijski program v obratu »FERITI«

● Na račun že vpeljanega proizvodnega programa 1973 za 50 % večji obseg proizvodnje in boljša akumulativnost

Poslovanje obrata »Feriti« je bilo v letih od 1967 do danes prepolno številnih objektivnih, pa tudi subjektivnih razlogov, na rovaš katerih vse to obdobje poslovanja ni moglo biti takšno, kot bi bilo želeli. Poskušajmo na kratko seči v jedro teh problemov!

V novih delovnih prostorih na Stegnah je obrat začel poslovati praktično s 4 milijoni dinarjev izgube, nastale zaradi zagonskih stroškov. Vsekakor je bilo to najtežje leto, saj je takrat proizvodnja dosegala komaj 5 milijonov dinarjev.

Ob visokih investicijskih stroških je bilo očitno, da je strojna in druga oprema v obratu »Feriti« predraga za programirano proizvodnjo. Razumljivo torej, je bila take vrste proizvodnja na takšnih strojih in opremi povsem neekonomična in je zato povzročala poslovno izgubo.

Razen tega je v EI Niš prav tedaj zrasla samostojna tovarna (dela nekako že tri leta) in je tako odpadel največji domači odjemalec. Jugoslovansko tržišče se je za obrat »Feriti« tedaj še skrčilo; ob tako povečanih proizvodnih zmogljivostih. Izhod bi bil v izvozu, vendar zoper to je bil poglavitni razlog — previsoka lastna cena izdelkov zaradi predrage opreme in zastarele tehnologije!

Tudi tovarna elementov za elektroniko sama se je v tistem obdobju kot celota znašla v težkem položaju. Po devalvaciji so močno porasli proizvodni stroški, katere je komajda uspelo pokrivati s povečano storilnostjo, zato pa je bilo tudi povsem nemogoče, da bi izpeljali v l. 1969 sprejeti sanacijski program v obratu »Feriti«, po katerem bi predvsem speljali tehnološko sanacijo in omo-

gčili obratu uveljavitev v izvozu. Ni bilo sredstev za nakup celotne, s sanacijskim programom predvidene opreme in ustreznih tujih licenc. Lahko so realizirali le del tehnološke pomoči s strani zahodnonemške firme STE-MAG.

K vsemu temu je svoj delež prispevalo tudi to, da je obrat »Feriti« že v svoji zasnovi temeljil na slabi kalkulaciji, saj so bile cene njegovih izdelkov v investicijskem programu več kot ne-realne.

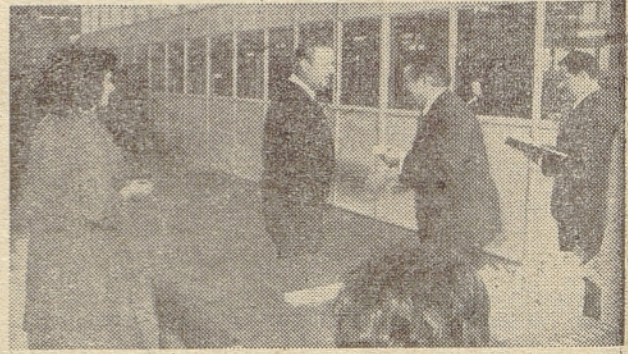
Kljub vsemu povedanemu pa je na eni strani od l. 1968 naprej obseg proizvodnje nenehno rasel, letne izgube obrata pa so padale. S 5 milijonov dinarjev proizvodnje v l. 1968, se je njena vrednost l. 1969 povzpela na 10 milijonov, l. 1970 na 11,5 milijonov, l. 1971 na 12,7 milijonov, medtem ko letos predvidevajo realizacijo proizvodnje v vrednosti 14,6 milijonov dinarjev. Poslovna izguba je v l. 1968 znašala 3,8 milijona dinarjev, naslednje leto pa je padla na 2,6 milijona, se v l. 1970 znova rahlo dvignila na 2,71 milijona, v l. 1971 pa znižala na 2,23 milijona dinarjev. Za letos predvidevajo, da bodo poslovno izgubo znižali na 950.000 dinarjev, prihodnje leto pa naj bi ob 50 % povečanju obsega proizvodnje poslovanje zaključili že z minimalnim ostankom dohodka.

Pri tem je treba upoštevati, da so v to izgubo vkalkulirane visoke obresti za investicijo in visoka amortizacija, v zadnjih treh letih tudi z dodatno stopnjo nad minimalno, pri močno revaloriziranih osnovnih sredstvih v letu 1972.

Ob takih poslovnih rezultatih in nejasni perspektivi pa je obrat »Feriti« prebole-

Državna odlikovanja je odlikovancem izročil predsednik občinske skupščine Ljubljana-Siška — Danilo Zbrizaj

Spominske značke ZKJ je najbolj zaslužnim članom ZK podelil sekretar ObK ZKS Ljubljana-Siška — Leopold Kreberč

val še drugo krizo — težave zaradi apatičnosti dela kolektiva in neposlovne mentalitete dela strokovnega kadra, ki je strogo ločil strokovno tehnično delo od ekonomike. Pridobivanje novih sposobnih sodelavcev za obrat v takem stanju in še z nizkimi osebnimi dohodki, je bilo praktično nemogoče do letošnjega leta, ko sta se poslovanje in perspektiva bistveno spremenila. Vse breme najtežjega obdobja, to je ekonomske sanacije, je torej padlo na kolektiv z minimalnim številom strokovnjakov, toda ob razumevanju in finančni podpori ostalih obratov v tovarni »Elementi«.

Zanimivo je, da so v obratu »Feriti« v tem kritičnem

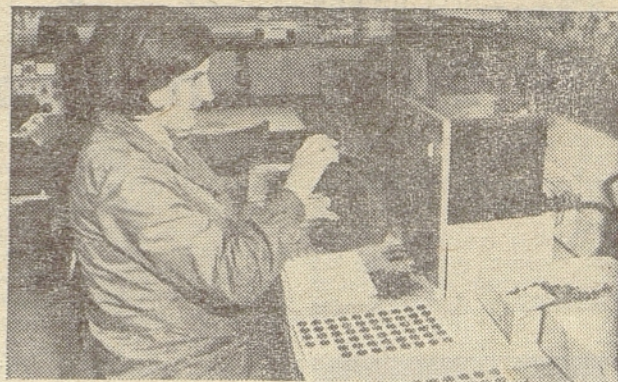
obdobju kljub vsemu močno zviševali storilnost dela, kar je razvidno na eni strani iz rasti obsega proizvodnje, na drugi strani pa iz števila zaposlenih v obratu. Medtem ko je bilo pri 5 milijonih proizvodnje v l. 1968 v obratu zaposlenih skupno 92 delavcev, jih je letos, ko naj bi pri enaki ravni prodajnih cen dosegli realizacijo že skoraj 15 milijonov proizvodnje, zaposlenih le 128. Posebno skrbno so pri tem bdeli nad številom režijskih delavcev, katero je bilo najnižje v l. 1971. Prav v dvigu storilnosti pa je tudi eden izmed ključev za vsakoletno zniževanje poslovne izgube.

Ker so v obratu spoznali, da s proizvodnjo čistih ferit-

nih izdelkov ne bodo uspešni proizvodnje tako razviti in tudi prodati, da bi lahko izpeljali sanacijski program obrata, so se odločili za preusmeritev proizvodnje. Z uspehom so začeli proizvajati podsestave za televizijsko proizvodnjo in za telefonijo, kakor tudi filtre zoper radijske motnje in vse vrste ostalih dušilk, kar vse temelji na uporabi feritnih jeder. S tem so hoteli doseči večji odjem feritov in zaradi višje obdelave v domači hiši dosežati tudi boljše prodajne cene. Spriče omejene domače proizvodnje TV sprejemnikov potrošnja sestavov ni velika, zato so s temi izdelki prodirali v izvoz in tudi uspeli. Ze letos gre v izvoz 20% celotne proizvodnje, merjene po doseženi prodajni ceni.

V letu 1973 bodo asortiment podsestavov za TV še izpopolnili, predvsem tudi za proizvodnjo barvnih televizorjev, povečali pa tudi obseg proizvodnje. Izdelovali bodo še linijske transformatorje za črno-bele TV sprejemnike in 3 različne tipe korektorjev linearnosti ter transduktorje in korektorje rastra za barvne TV sprejemnike. S tako izpopolnjenim izborom tovrstnih izdelkov in povečanim obsegom proizvodnje, pričakujejo, da se bo delež tako imenovanih induktivnih elementov (že letos dosega skoraj 60% vse proizvodnje) še močneje povečal, s tem pa bo obrat dosegel tudi večjo akumulacijo in se dokončno poslovil od poslovanja z izgubo, kar je dolgoletna želja delovnega kolektiva in celotne tovarne.

Ob vseh teh pričakovanjih bo v l. 1973 obrat »Feriti« dosegel stopnjo, na kateri bo lahko postal TOZD, v skladu z izvajanjem ustavnih dopolnil v tovarni.

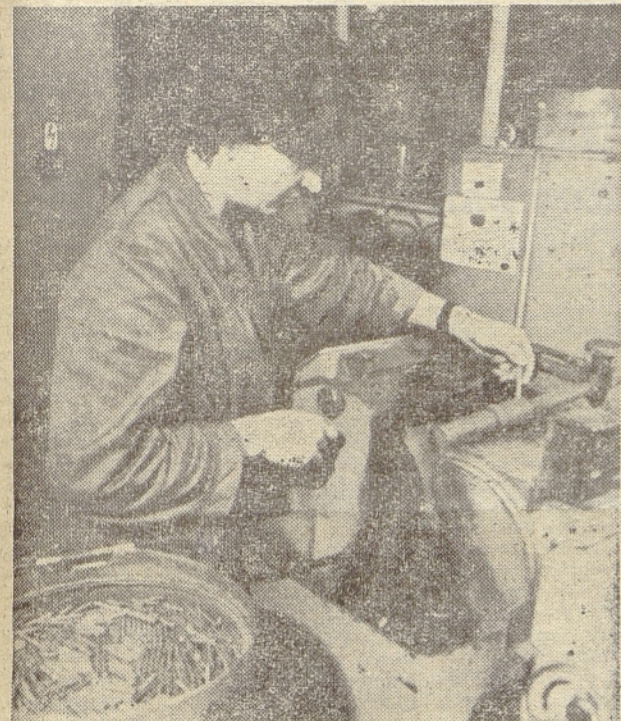
Zalka Hren opravlja meritve feritov za profesionalno elektroniko

Stojan Miljković dela pri peči za sintranje izdelkov

Zdravka Sladič in Milka Hrast pri ploskovnem brušenju feritov

Cvetka Perme pri okroglinem brušenju feritov

Raziskovalni center Lucas

VTISI Z OBISKA V »GROUP RESEARCH CENTRE«

Lucas RC je ustanovila 1959 družba Joseph Lucas (Industries) Ltd, da bi priskrbel Lucasovi grupi družbo opremo za raziskave, ki imajo značaj osnovnih raziskovanj in so globlje kot pa one, ki jih opravljajo v laboratorijih posameznih družb, tako da bi raziskovalni stvari, ki so v širšem interesu grupe. Več let je bil Center nameščen delno v začasnih prostorih na Marston Greenu v Birminghamu in delno v eni od večjih tovarn. Novi laboratorij v Solihullu so bili dovršeni 1965. Osebjem je okoli 200 in je razdeljeno v 7 oddelkov, ki pokrivajo potrebe Lucasove grupe družb.

FIZIKA

Glavno zanimanje oddelka za fiziko je za raziskovanje polprevodniških snovi in izdelkov ter je dobro opremljen z aparati za formiranje in prečiščevanje monokristalov ter njih predelavo v usmerjene, transistorje in druge polprevodniške izdelke. Od začetka so polprevodniške raziskave bile osredotočene na difuzijsko spojene silicijeve elemente, posebno za avtomobilsko industrijo: vzgladni sistemi in tokovni ter napetostni regulatorji. Z leti se je področje raziskav razširilo

in danes zajema pripravo in študij širokega izbora polprevodnikov (band — gap semi — conductors), piezoelektričnih pojavov itd. Pri iskanju robustnih elementov primeranih za avtomobilsko industrijo in natančnejšem študiju planiranih tehnik so bili uspešno uporabljeni tudi teoretični modeli.

Komplementarno temu delu proučujejo tudi epitaksialne sloje, da bi razkrili kristalografsko strukturo in električne lastnosti, če so te plasti nanešene na istovrstne ali raznovrstne substrat. Za po-

sebne namene npr. pri visoko temperaturnih obremenitvah, kjer se silicij slabo obnaša, raziskujejo polprevodniške lastnosti materialov.

Sekcija za vakuumsko tehniko pokriva široko področje od napanjenih tankih filmov in tankoplastnih polprevodnikov, do uporabe napanjalnih tehnik za nanašanje dekorativnih plasti na avtomobilske komponente iz plastike. To delo ne obsega le študij samih tankih slojev, temveč tudi lastnosti kovinskih in nekovinskih substratov in njihove adhezijske efekte, zanesljivost in lastnosti.

Skupina za matematiko in teoretično fiziko z lastnimi digitalnimi in analognimi računalniki, proučuje probleme, ki se pojavijo med eksperimentalnim delom pri polprevodnikih, napetostne analize, pretoke tekočin in druge predmete, ki se pojavijo pri delu drugih. Ta grupa tudi nudi usluge drugim oddel-

kom in industrijskim družbam pri načrtovanju in analizi industrijskih eksperimentov in preizkusov zanesljivosti pa tudi pri računalniškem stimuliranju kompleksnih avtomatizacijskih procesov.

KEMIJA

Kemijski oddelki so razdeljeni na analitične servise in raziskovalne funkcije; slednje predvsem na elektrokemijo in kemijsko tehnologijo. Elektrokemija zajema svinčeve akumulatorje in druge primarne in sekundarne baterijske sisteme. Teoretično in praktično delo pri tem tvorijo del intenzivnega programa o baterijah, vse to z namenom, da bi našli nov baterijski sistem bodočnosti.

Sekcija za kemijsko tehnologijo nudi pomoč proizvodnim enotam npr. galvaniziranje, elektrokemijska obdelava, atomizacija kovin itd. Prav tako raziskujejo zaščito proti koroziji v različnih pogojih. Analitični servis je predviden za vse tovarne, ker je koncentriran pretežni del moderne opreme npr. spek-

trometrija z X žarki, elektronska in optična mikroskopija, plinska kromatografija in plamenska kromatografija.

ELEKTRONIKA

Oddelki elektronske premije razvijajo razvoj novih elektronskih tehnik in naporov na področju avtomobilske industrije in proizvodnih postopkov.

S tem, da dobimo na razpolago poceni polprevodnike je možno izredno povečati uporabo elektronske v ozvilnih. Vsa oprema mora biti zelo zanesljiva in cenena.

Proizvodnja množice zanesljivih elektronskih vezij za uporabo v vozilih skoraj vedno zahteva izdelavo integriranih vezij. To je osnovna naloga tega oddelka.

Elektronska oprema, ki se čedalje pogosteje rabi v industriji za kontrolo in instrumentacijo, je zelo zanimivo področje razvoja elektronske pri Lucasu. Več let ta oddelki sodeluje pri medicinskih raziskavah Univerze v Birminghamu za uvajanje elektronske v medicino. Tako je, poleg različnih elektronsko

Dva milijonti rele PR 50 za dan republike

(Nadaljevanje s 1. strani)

zajema skoraj polovico celotne proizvodnje v tovarni.

Prodaja tega releja oz. tudi njegova proizvodnja za trg, je v tem obdobju sicer nekolikokrat zanihala, vendar

je uvajanje teh relejev v sestave drugih naših izdelkov, česar je iz leta v leto več, dajalo tej proizvodnji dokaj trdno in ne preveč nihajočo količinsko porabo. Danes najdemo vgrajen ta rele že v marsikaterem lastnem izdelku srednje-serijske proizvodnje.

Dokaj natančne podatke imamo zbrane za realizacijo prodaje tega releja od leta 1966 dalje. Zato lahko to tudi posredujemo:

1966 skupna prodaja 68.424 kosov — točnih podatkov o izvozu ni, 1967 skupna prodaja 79.922 kosov — od tega izvoz 29.311 kosov, 1968 skupna prodaja 107.445 kosov — od tega izvoz 62.902 kosov, 1969 skupna prodaja 250.731 kosov — od tega izvoz 157.943 kosov (v izvozu od tega 49.750 kosov za Anglijo), 1970 skupna prodaja 208.875 kosov — od tega izvoz 62.262 kosov, 1971 skupna prodaja 174.955 kosov — od tega izvoz 79.315 kosov in 1972 (10 mesecev) skupna prodaja 309.980 kosov — od tega izvoz 211.618 kosov (v izvozu od tega 174.000 kosov za SSSR).

Iz navedenega vidimo, da delež tega releja narašča tudi v izvozu in to še hitreje, kot rastejo potrebe na domačem trgu.

V osnovnem načrtu za leto 1973 predvidevamo obseg proizvodnje tega izdelka nad 500.000 kosov, od tega za jugoslovansko tržišče 133.000 kosov, za neblagovno proizvodnjo 63.000 kosov, za izvoz pa 307.000 kosov in sicer 107.000 kosov za izvoz na kon-

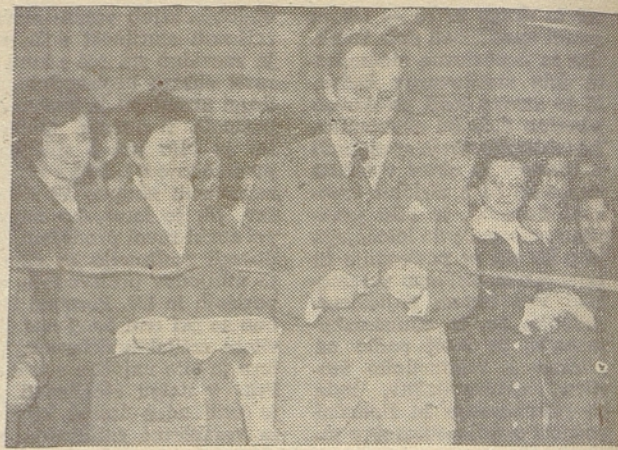
vertibilna tržišča in 200.000 za SSSR. To so številke v načrtu, vendar ocenjujemo, da bodo dejanska naročila, posebno na področju izvoza še večja in, da bomo morali proizvodnjo tega releja še povečati.

Zato naj nam bo današnji uspeh predvsem spodbuda k nadaljnjemu delu. Tako povečanje proizvodnje zahteva še boljše in modernejšo tehnologijo, večje napore v organizaciji, boljše oskrbo z reprodukcijskimi gradivi in polizdelki in končno dvig storilnosti neposredno na sami proizvodni liniji. Uspeha namreč ne smemo meriti samo s številom izdelanih kosov, ampak predvsem z dobro, kvalitetno in obenem ceneno proizvodnjo, z dobrim gospodarjenjem, kar nam prav množična proizvodnja tudi omogoča. Tega se moramo kot proizvajalci in samoupravljalci obenem vedno in povsod zavedati.

V tem imenu in s temi željami si ob tem jubileju iskreno čestitajmo!

Vsi navzoči-so z odobravanjem potrdili besede delavke Ane Luzar in čestitali delavcem k temu lepemu jubileju. Po proslavi pa so delavci vse goste povabili na skromno zakusko, kjer so v tovarniškem vzdušju zaključili predpraznični delovni dan, dan, ki je zabeležen kot pomemben mejnik in potrdilo, da je bila pot velikoserijske proizvodnje pravilna in, da se imamo prav uspehom montažnih linij zahvaliti za tako hitro in uspešno rast celotne naše tovarne.

— L —

Ob proslavi dneva republike in otvoritvi nove tovarniške hale tovarne elektromotorjev Železniki v Idriji, je ob koncu proslave prerezal trak pred vhodom v proizvodnjo predsednik delavskega sveta tovarne elektromotorjev Jože Preželj. S tem je tudi uradno stekla proizvodnja v novih delovnih prostorih, ki spričo svoje velikosti in sodobne uredjenosti obetajo vse večji obseg proizvodnje in s tem boljši zaslužek zaposlenih, katerih število se bo nedvomno v prihodnosti še povečalo.

Sklepi komisije za štipendije

Komisija za štipendije ZP Iskra je na svoji 3. redni seji, dne 30. 10. 1972, obravnavala podaljšanje pogojev absolventom fakultete, katerim fakulteta ni podaljšala absolventskega staža. Pogodbe o štipendiji ne moremo podaljšati, ker bi s tem kršili 20. in 24. člen Pravilnika o štipendijah. Komisija za štipendije je na podlagi 27. člena Pravilnika o štipendijah sprejela naslednje sklepe:

1. Vsi štipendisti, katerim manjkajo do konca študija še vključno 3 izpiti in diploma, se morajo zaposliti kot pripravniki v organizaciji, od katere so bili štipendirani in v pripravniški dobi opraviti preostale izpite in diplomirati.

2. Štipendiste, ki morajo do

konca študija opraviti še vključno 7 izpitov in diploma, počakamo eno leto, to je do 30. 9. 1973, da opravijo preostale izpite na fakulteti. V kolikor do določenega dne ne opravijo vseh izpitov, bodo morali vrniti vso izplačano štipendijo. V kolikor pa bi opravili izpite pred enim letom, se morajo zaposliti kot pripravniki v organizaciji, od katere so bili štipendirani.

3. Štipendisti, ki morajo do konca študija opraviti še 8 in več izpitov, morajo vrniti vso izplačano štipendijo, ki so jo prejeli od ZP Iskra Kranj. S tem ZP Iskra tudi prekineja z njimi vse obojestranske obveznosti, ki so izhajale iz štipendijskega odnosa.

— medicinskih naprav, bil izdelan srčni stimulator.

UPORABNA MEHANIKA

Ta otelek je odrejen za raziskavo na področju lažje mehanike: trdnostne analize, obrabe, hidromehanike, ležaje, trenja, mazanja, utrujenosti materiala.

Sekcija za hidromehaniko proučuje lastnosti tekočin pretakajočih se v posodah in učinkovite metode tesnjenja tekočin v posodah. Za to uporabljajo celo vrsto ponazoritvenih tehnik, kombiniranih s posebno hitro fotografijo, električno analogijo in tam kjer to ni mogoče druge razvitejše tehnike vključno radiotelemetrijo. Problemi, ki jih proučujejo se vrstijo od svojih aplikacij batnih in zobniških črpalk do bolj posplošenih področij elasto-hidrodinamičnega mazanja in tehnike čelnega tesnjenja in tesnjenja gredi.

Druge probleme mazanja proučuje druga sekcija, ki se je specializirala za trenje in obrabo, in katere zanimanje

je usmerjeno na mejno mazanje in površinsko hrupavost.

Prvotni namen te sekcije je zagotoviti konstruktorjem podatke o drsnih parih s posebnim oziranjem na delovne pogoje. Sem spada tudi obraba z drgnjenjem visoko temperaturnih materialov v vročem okolju, obnašanje tekočin s slabimi mazalnimi lastnostmi, trenje in obrabo v odsotnosti maziva in komutacijske efekte. Ležaje za posebno rabo z ultra — slabim trenjem, za velike hitrosti in visoke temperature obdeluje tretja sekcija. Ta ima še posebne študije hidrostatičnega in hidrodinamičnega plinskega mazanja.

Nadaljnja sekcija je za napetostne analize v materialih: teoretično, z uporabo fotoelastičnosti, krhkih lakov, strain gauge-ov in drugih eksperimentalnih tehnik. Fotoelastičnost je najširše uporabljena metoda za dvo ali tridimenzijsko raziskavo na modelih za oblikovno komplicirane dele. Metodo optične

analize na modelih uporabljajo tudi za površinske napetosti in za optično občutljive strain gauge pri študiju preostalih napetosti. Sekcija za utrujenost materialov sodeluje zelo tesno s prejšnjo sekcijo.

PROIZVODNI PROCESI

Delo tega oddelka zajema vse tipe proizvodnje, povezovanja in sestavljanja predvsem kovinskih delov in v manjši meri nekovinskih elementov. Znanstvene discipline potrebne za to so: mehanika, elektrotehniške, kemijske, metalurške in procesne tehnologije skupaj z nekaj kemije in fizike. Z uporabo svojih izkušenj tako v masovni kot maloserijski proizvodnji ima ta oddelek pomembno funkcijo že v konstrukcijski fazi izdelka, da bi dosegli visoko produktivnost, kvaliteto in zanesljivost, s tem da selekcioniraju najučinkovitejši proizvodni proces. Tako se tu ukvarjajo tudi s sestavljanjem mikrovezij; dalje z difuzijskim spajanjem, elektronskim varjenjem, tornim in ultrazvočnim varje-

njem; pa tudi z raziskavo kovinskih lepil in veziv.

Posebno področje dela je uporaba tlačnega varjenja in sintranja kovin in nekovin.

Od novosti je omeniti oblikovanje delov z valjanjem v prahu, toplo in vroče kompaktiranje in vakuumsko sintranje uporabljajoč jeklen, barvast ali nekovinski prah.

Družno s to skupino, ki uporablja toplotne postopke npr. direktno ali indirektno uporovno gretje, plamen visoke intenzitete, oblok, plazmo, laser in elektronski snop deluje še tim za visokofrekvenčno ogrevanje.

Njihova posebna pozornost je usmerjena na osnovne raziskave hitrega segrevanja in njegovega vpliva na metalografsko strukturo zlitin in kovin.

OBLIKOVANJE METALOV

Ta oddelek proučuje vse oblike formiranja in preoblikovanja osnovnega materiala v strojne dele, deluje v tesni povezavi s tehnologijo (za mikro in makro tehnologijo) v tovarnah. Ak-

tivnost se nanaša na dolgoročno proučevanje in na trenutne tehnološke probleme z namenom zniževanja proizvodnih stroškov, večanja kvalitete, pripravljajna »jutrišnjega« tehnologije itd. Mnoge od teh novih tehnik zahtevajo visoka investicijska vlaganja, zato moramo stalno spremljati ekonomičnost. Pri plastičnem oblikovanju kovin je potrebno proučevati tečenj v plastičnem območju skupno s konstrukcijskimi prijemi, ki vplivajo na ekonomičnost in življenjsko dobo orodja. Osnovne študije opravljajo pri visokoenergijski obdelavi kot npr. votlenju, izrezovanju, prebadanju. Zelo zanimivo je pri tem poznati vlogo maziv in je zato precejšen del raziskav opravljen prav na tem področju.

Kokilno litje zahteva poznavanje toplotnih tokov, toplotnega prehajanja in pretakanja litine. Eksperimentalno delo opravljajo z električnimi analognimi tehnikami in zelo hitro fotografijo — do 16.000 posnetkov na sekundo — kontrolirano podrobno z

Počitniški center Iskre da ali ne?

V našem glasilu smo letos že mnogo pisali o razširitvi zmogljivosti počitniške dejavnosti v Iskri, dokončnega stališča posameznih delovnih organizacij od tega zelo perečega vprašanja pa še sedaj nimamo.

Na ponovimo, katere osnovne pogoje smo si postavili pri izbiri lokacije za počitniški center Iskre na morju:

- da je čim bližji
- da je možno graditi zidane zmogljivosti in kamp
- da lokacija (parcela) omogoča kapaciteto do 500 žižiš in
- da leži ob obali (morju)

Center bi moral biti opremljen z vsemi potrebnimi napravami tako, da je zaključena celota in, da nudi vsem koristnikom prijetno počutje v času dopusta.

Kot je bilo že večkrat povedano smo pregledali možnosti vse od Kopra do Pule in naprej do Reke, toda ustreznih lokacij za naše potrebe — zahteve nismo dobili, razen v občini Novigrad so nam dali ustrežno parcelo, odgovarjajočo vsem prej navedenim pogojem.

LOKACIJA

Ozja in širša lokacija je primerna za gradnjo takega centra — to so potrdili urbanisti, projektanti, itd. Kamp bi bil lociran ob morju, kjer je že precej hrastovih (velikih) dreves tako, da je potrebna samo še dodatna pozgoditev. Na področju ob cesti je voda v zalivu zelo nizka, ob oseki pa izgine — tu bi uredili plažo in pridobili cca 50.000 kvadratnih metrov površin za rekreacijske namene, katere center s tako kapaciteto nujno rabi. Sestavljala bi zalivu, prav na pod-

ročju, kjer bi gradili plažo, je peščena tako, da je to zelo ugodno, tako za ureditev plaže in samega dna kopališča. Splošno znano je, da obala severnega Jadrana zahteva večje ali manjše posege za ureditev kopališča na celotnem področju.

UGOTOVITVE

Morsko-biološka postaja v Portorožu je izvršila raziskavo v celotnem zalivu, tako vodo in kot sestave dna. Pri raziskavi vode so ugotovili, da je le-ta v celotnem delu zaliva v popolnoma naravnih razmerah ter je vsestransko in sanitarno neoporečna. Morsko dno je v zgornjem delu zelo plitvo. Tu je predvidena ureditev objektov za rekreacijo, prav na področju, kjer bi napravili nekak jez za plažo pa je dno na širšem področju peščeno, kar povsem ustreza za plažo in za dno kopališča.

Da bi obdržali zdravo in čisto vodo v zalivu nam predlagajo, da bi morali vse odpadne vode voditi skozi prečiščevalne naprave.

Na zaključku poročilo ugotalja, da je lokacija — zaliv — za izgradnjo počitniškega centra zelo primeren in je nemogoče kjerkoli v Istri dobiti vsaj približno tako dobre pogoje s stališča kvalitete obalnega morja.

V razpravah po tovarnah so bili izrečeni gotovi dvomi o bodočem kopališču, po omejenih raziskavi in ugotovitvah pa menimo, da je tudi ta bojazen odveč.

STALIŠČA

Predsedstvo sindikalnega odbora in sekretariata ZK ZP Iskra, sta v novembru ponovno razpravljala o počitniškem centru Iskra v Dajli in po zelo obširni in vsestranski

razpravi prišla do enotnega zaključka, da je lokacija primerna in, da je potrebna takojšnja akcija po delovnih organizacijah s ciljem, da bi čimprej pričeli z gradnjo.

Ponovno je bila podana tudi ugotovitev, da delovni kolektivi Iskre nujno rabijo svoj cenen in počitniški center na morju s kapaciteto, ki bo omogočala mnogo večjemu številu delavcev ceneno letovanje.

ZAKLJUČEK

Vsem predsednikom sindikata po delovnih organizacijah Iskre, ki se še niso dokončno odločile za izgradnjo počitniškega centra, smo posredovali dodatne materiale o bodočem centru z namenom, da jih ožji politični aktiv proučijo in zavzame pozitivno stališče.

Vse delovne organizacije, naj se dokončno odločijo glede počitniškega centra — Dajla do 15. decembra 1972, ker občina Novigrad postavlja to kot zadnji datum.

Problemi kljub izboljšanju

(Nadaljevanje s 3. strani)

Prodaja

V devetih mesecih smo dosegli 62,2% plana prodaje. Glede na lanskoletno enako razdobje smo našim direktnim kupcem v državi prodali za 25,9% več, Iskri Commerce za 3,6% manj in v izvoz za 10,7% manj. V celoti smo prodali 10,1% več kot lansko leto v enakem razdobju.

Planirani celotni dohodek je v devetih mesecih dosegel 62,7%, dohodek 56,0%, ostanek dohodka — dobiček s 34,0%. Lanskoletna realiza-

cija za enako razdobje je presežena pri celotnem dohodku za 8,8%, izpad pri dohodku za 1,3% ter pri ostaneku dohodka — dobička izpod za 50,4%.

Stopnja akumulacije (dobiček + amortizacija nad predpisano: celotni dohodek) je 9,61%, v letu 1971 11,25%, v letu 1970 12,74%.

Pospešena amortizacija pomeni din 6.670.533 amortizacije nad minimalno predpisano. Sposobnost osnovnih sredstev rapidno pada.

Ekonomičnost poslovanja, merjena z ustvarjenim celot-

nim dohodkom na 100 din porabljenih sredstev, je v letu 1970 dosegla din 148,90 v letu 1971 din 147,74, v devetih mesecih 1972 din 144,21.

Naložbe v osnovna sredstva in v družbeni standard so pogojene z razpoložljivimi viri. Nadomestilo obstoječih osnovnih sredstev je minimalno in sledi intencijam gospodarskega načrta in poznejših sklepov samoupravnih organov. Večja investicija v teku je izgradnja obrata malih zaganjalnikov, za kar so sredstva posebej zagotovljena.

instrumenti na strojih za litje.

Obdelava z odvzemanjem delcev je zaobjeta predvsem z ekonomično rabo orodij in postrojenj, podrobnejše študije pa opravljajo tam kjer je znanost pomanjkljiva npr. mehansko poliranje, oblikovanje z brušenjem od novih področij pa elektrokemijsko oblikovanje, poliranje in brušenje.

Sekcija za brizganje plastike ima majhno skupino specialistov, ki delajo na tem hitro razvijajočem se področju; proučujejo nove postopke, načrtovanje orodij itd. ter nove uporabe plastičnih mas.

METALURGIJA

Ta oddelek je odgovoren za proučevanja na področju črte in barvaste metalurgije, magnetov, keramike in materialov za visoke temperature, tako da bi bila njihova uporaba ekonomična za inženirske namene. Oprema je na voljo za taljenje v vakuumu za proučevanje plemen, segregacije in difuzije z električnim priznanjem ter za laboratorijsko in pilotsko proiz-

vodnjo s termično obdelavo; prav tako so sposobni mehanskih, optičnih in fizikalnih preizkusov.

Pri tem delu so dokaj naredili, da bi dosegli nova, tehnološko ustrežnejša jekla. Studirali so vplive bakra, svinca in titana pri orodnih jeklih, baterijah in letalskih strojnih delih, kjer so faktorji kot toplotna prevodnost, elektrokemijske lastnosti in površinske lastnosti zelo pomembni. Prilagoditev površin z difuzijo titana ali s prevlekami titana je predmet dolgoročnih raziskav.

Da bi dobili materiale zelo trde, a ne krhke, in enostavno proizvedljive so proučevali keramiko na osnovi aluminijevega in silicijevega nitrida. Prav tako so proučevali upravljanje in mešanja materialnih delcev, lastnosti sintiranja in mejno difuzijo prešanja v toplem in hladnem. Ti materiali se bodisi rabijo sami zase ali kot prevleke kjer je potrebna obstojnost na toplotne udare, obrabo, kemijsko aktivnost.

Moderni toplotni postopki

zahtevajo strogo upravljanje in v zaščitne ali reaktivne atmosfere ter poznavanje parametrov toplotnega prenosa. Obširne študije temperaturnih gradientov proizvodnje in obvladanja ustrezne atmosfere, hladilnih sistemov in gasilnih — kalilnih sredstev so že opravili.

Električna praznjenja v zraku in vakuumu so uporabljali za spreminjanje površin, najsi bo, da je prehal material z elektrode za difuzijo ali z difuzijo plinskih mešanice v skoraj vakuumiranem sistemu. Te postopke, skupaj z brizganimi prevlekami, so proučevali, da bi zadovoljili zahteve po obstojnosti proti obrabi tako orodij kot strojnih delov.

ZGRADBA INSTITUCIJE

Laboratoriji so zgrajeni na zemljišču 235.000 m² v SOLIHULL-u, 13 km od BIRMINGHAM-a. Glavna zgradba je 152 m dolga, enonadstropna, z velikim, v naravo odprtimi steklenimi površinami, v sredini ločena na dve krili z veliko vhodno halo. Vsak laboratorij ima na razpolago

900 m² površine. Visokoptično nadstropje ob zadnji steni je za uslužbence, računalniško dvorano, konstrukcijo, knjižnico in konferenčno sobo. Poleg tega je tu še določeno število manjših laboratorijev za posebne namene npr. s klimatiziranim zrakom, temnica i. p. Dva kraka stavbe in predavalnica je obrnjena proti jugu. Vzhodno krilo je zasledeno s težko opremo, delavnico in dvema malima laboratorijema za keramiko in radioaktivne materiale.

V zahodnem krilu je velika restavracija, ambulanta, telefonska centrala, za vsem tem pa je servisno področje za kurilnico, vodo, tlačen zrak, plin, razsvetljava in moč.

Predavalnica je odprta proti glavnemu vhodu, kjer je sprejemna pisarna. Zgradba je železobetonska, okna in vrata so jeklena. Razsvetljava je 650 lm/m² z dvojnima fluorescentnima žarnicama, ki ju fotoelektrično upravlja. Ventilacija osemkrat na uro izmenja zrak pri 20°C.

Raziskovalni center dela za

Joseph Lucas (Industries) Ltd, ki vsebuje:

1. Joseph Lucas (Electrical) Ltd (Električna in druga oprema za avtomobile, traktorje itd.)
 2. Lucas gas turbine equipment Ltd
 3. C. A. V. Ltd (Električna in oprema za vbrizgavanje goriva za komercialna vozila)
 4. ROTAX Ltd (Električna oprema za letala in finomehanika)
 5. GIRLING Ltd (Zavore in druga oprema za cestna in železniška vozila)
 6. LUCAS INDUSTRIAL EQUIPMENT Ltd (Industrijska hidravlika)
 7. BRYCE BERGER Ltd (Hidravlični motorji, hitrostni regulatorji, vbrizgavanje goriva)
 8. JOSEPH LUCAS (BATTERIES) Ltd (Akumulatorji)
 9. G. in E. BRADLEY Ltd (Električna oprema)
 10. BUTLERS Ltd (Zarnice in ostala oprema za vozila)
 11. RIST'S WIRES and CABLES Ltd (Kabli, žice itd.)
- Lucijan VUGA

Športna tekmovanja v počastitev dneva republike

V zadnjem času je v tovarni za elektronske naprave na Pržanu znova zaživele mladinska organizacija. Med drugimi aktivnostmi, ki jih bodo odslej razvijali mladi v tej naši delovni or-

ganizaciji, so mladi s športnimi tekmovanji počastili letošnji dan republike. O tekmovanju odbojkarjev smo že pisali, danes pa še o tekmovanju v namiznem tenisu, streljanju in šahu.

Tekmovanja v namiznem tenisu in šahu

V počastitev desetletnice tovarne elektronskih naprav je bilo razen kegljaškega srečanja ekip ljubljanskih organizacij, ZP Iskra, o katerem smo že poročali, še tekmovanje ekip v namiznem tenisu in šahu.

V namiznem tenisu so se med seboj pomerile štiri eki-

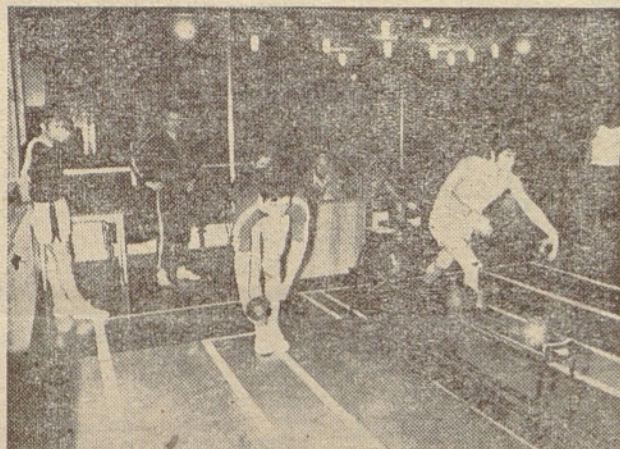
pe, v šahu pa razen ekipe tovarne elektronskih naprav le še ekipa iz tovarne »Aparati«.

V obeh panogah sta zmagaletki ekipi »Aparati«, ekipi »Naprave« pa sta zasedli drugo mesto, medtem ko sta preostali ekipi tovarne orodja in »Avtomatika« v namiznem tenisu zasedli 3. in 4. mesto.

V namiznem tenisu so tekmovale štiri tekmovalke in 8 tekmovalcev. Dosegli so takle vrstni red: ženske: 1. Vesna Golob, 2. Sonja Knez, 3. Zdenka Žorž, 4. Mara Novak; moški: 1. Zoran Trajkovič, 2. Vinko Korošec, 3. Jože Kranjec, 4. Milovan Rulič, 5. Polde Vukšinič, 6. Fedja Ladič, 7. Grega Jenko, 8. Riko Bržata.

V streljanju z zračno puško je sodelovalo 13 članov, ki so dosegli naslednji vrstni red: 1. Franc Ivanuša, 2. Janez Ogrin, 3. Tone Peternelj, 4. Ljubiša Petrovič, 5. Ranko Cukrov, 6. Danilo Lušin, 7. Janez Granda, 8. Drago Zupančič, 9. Franc Babnik, 10. Polde Vukšinič, 11. Mladen Druškovič, 12. Janez Potrč, 13. Ivan Hribar.

Na šahovskem turnirju je sodelovalo 11 tekmovalcev, ki so se zvrstili takole: 1. Milovan Rulič, 2. Jože Spende, 3. Štane Zemljarič, 4. Polde Vukšinič, 5.—6. Slavko Fon in Miha Rakočević, 7. Mirko Brinovčar, 8. Mladen Drakušič, 9. Janez Praznik, 10. Milan Smoljič, 11. Janez Potrč.

Še zakasnel posnetek s kegljaškega tekmovanja v okviru proslav desetletnice tovarne »Naprave«

Samostojni koncert pevskih zborov v Horjulu

V nedeljo, 3. decembra t. l. je bila dvorana Kulturno-prosvetnega doma v Horjulu spet premajhna, da bi sprejela vse, ki so želeli slediti samostojnemu koncertu ženskega in moškega pevskega zbora iz Horjula, v katerih večino predstavljajo članice in člani delovnega kolektiva naše tovarne elektronskih instrumentov.

To je bil pravzaprav prvi skupni nastop obeh zborov, za katerih razvoj in napredek si že dolgo mesece prizadeva prof. Oto Vajngerl kot njun vodja. Zbora — tako ženske kot moške sta na tej priložnosti izvedla bogat in zelo soliden program, s katerim sta ogrela tako številne poslušalce.

Prav glede na uspeh tega samostojnega koncerta, bosta zbora svoj nastop ponovila sredi decembra za poslušalce iz okolice Horjula, po novem letu pa bosta verjetno imela nekaj gostovanj s programom, ki ga imata naštudirnega sedaj. Seveda pa s tem njunega dela še ne bo konec, pač pa bosta kmalu že začela z izborom in vajami novega programa, ki ga bodo zvesti poslušalci prav gotovo spet sprejeli z navdušenjem.

Za razvedrilo

Sestava		JEZNO	SOSL.	ŽEN.	NAPRAV	KARL	LETOV.			
NJ.	OMENIT.	VRTAČA	IME	ODBARIŠ	OS. ZAVIT.	NOV. DRAMAR.	ZAJED. LJUVOST.	ZNAČIL. POKR.	NOB. IME	LEDOB. IME
ANDRJA						PLEH. NASLOV				
POLJED. GRODJA						TAT. PTICA				
RASNO RAKLIK.						PIVSKO VZKLIK			TONA	PETELIN
NAGROB. NAPIS										
ZORANE										
DUŠIK	SAHO-GLAREN.		VOD. ŽIVAL.	KARNA. GOETH. MARTI						
ITALIJA	LAT. VEZNIK	DELO. (KRODNO) DALJINA VEKLIK							POŠKOP. NOB. IME	
POLI									STENA. PREGL.	
DOH. ODSEH									KARL. PO. BLEDU	

RADIOKLUB ISKRA, KRANJ, Tomšičeva 40

organizira tečaj za

RADIOTELEGRAFISTE III. RAZREDA

Na tečaju se bodo udeleženci spoznali s sprejemanjem MORSOVIH znakov na sluh, kakor tudi z oddajanjem znakov, s pravilj radijskega prometa in s praktičnim vzpostavljanjem zvez z radijskim oddajnikom.

Vsem tistim, ki bodo po končanem tečaju položili zaključni izpit, bo omogočeno delo na klubski radijski postaji.

Rok za prijavo je do 15. decembra 1972, vpisovanje pa je v prostorih kluba vsak dan razen srede in sobote od 16.30 do 18.30.

UO kluba

Smučarski tečaji

Tudi v letošnji zimski sezoni organiziramo smučarske tečaje v Gozd-Martuljku za vse člane delovnega kolektiva Iskre, ki si želijo pridobiti smučarske veščine in se naučiti zraka in sonca.

Predvideni so trije tečaji in sicer:

1. od 21. 1. do 28. 1. 1973
2. od 28. 1. do 4. 2. 1973
3. od 4. 2. do 11. 2. 1973

Letos pride za šolske otroke v poštev drugi tečaj, ker so zimske počitnice predvidene s 27. 1. 1973. Tečajniki bodo stanovali v depandansi hotela »Spik« in v Gozd-Martuljku v zasebnih sobah, če bi bilo v depandansi premalo prostora. Strokovno vodstvo tečajev bodo prevzeli izkušeni smučarski učitelji, člani delovnega kolektiva Iskre, ki so podobne tečaje že vodili.

Celotni stroški za posamezni tečaj znašajo:

za odrasle	670 din
za otroke	580 din

V tej ceni je zajeto: hotelski penzion, stroški tečaja, shramba smuč, turistična taksa, zavarovalnina. V ceni niso zajeti stroški za vlečnico, vendar bomo poskusili tudi za vožnje na vlečnici doseči popust.

Vsak prijavljeni bo moral polovico stroškov smučarskega tečaja poravnati ob prijavi, drugo polovico pa ob prihodu v Gozd-Martuljk.

Prijavo sprejema: Počitniška skupnost ZP Iskra, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad I/VI, tel. 55-898.

Pričakujemo vaše prijave do 20. decembra 1972.

ZAHVALA

Zahvaljujem se sindikalni podružnici v »Elektromehaniki« za prijetno presenečenje, ko so se nas, ki smo na bolezenskem dopustu, ob dnevu republike spomnili, nas obiskali, obdarovali, zaželeli skorajšnje okrevanje in prijetno praznovanje, predstavili naše sindikalne podružnice. Za vse iskrena hvala.

Lojze Zerovnik

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem za lepa darila vsem sodelavkam in sodelavcem na stikalnicah v produkciji in sindikalni organizaciji Iskre ter mojstru tov. Sulerju za vso izkazano pozornost. Sodelavcem in vsem ostalim članom kolektiva »Elektromehanike« Kranj želim še mnogo delovnih uspehov.

Konrad Mlinar

ZAHVALA

Vsem članom kolektiva montaže števecv se ob priliki moje upokojitve prisrčno zahvaljujem za bogata darila. Predvsem se zahvaljujem mojim najozjim sodelavkam, brigadirkam in mojstru za vso pozornost in pomoč, ki so mi jo nudili v času mojega bivanja med njimi.

Marlja Skumavec

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in kliseji: »CP Gorenjski tisk« Kranj